



## สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 9 - 15 มีนาคม 2567

**ยอดค่าใช้จ่ายสำหรับอาหารของครัวเรือนในเดือนมกราคม 2567 ลดลงเป็นเดือนที่ 16 ติดต่อกัน (9 มีนาคม 2567)**

จากการสำรวจโดยกระทรวงกิจการภายในประเทศและการสื่อสารญี่ปุ่น (MIC) เผยแพร่เมื่อวันที่ 8 มีนาคมที่ผ่านมาพบว่า ยอดค่าใช้จ่ายสำหรับอาหารของครัวเรือนที่มีสมาชิก 2 คนขึ้นไปในเดือนมกราคม 2567 คิดเป็น 83,399 เยน ลดลงร้อยละ 2.7 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 16 ยอดค่าใช้จ่ายสำหรับผัก อาหารปรุงสำเร็จ ฯลฯ ลดลงส่งผลให้อัตราการลดขยายตัวเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า

ในบรรดาอาหารสดสำหรับบริโภคในครัวเรือน ยอดค่าใช้จ่ายสำหรับผักสดลดลงร้อยละ 4.8 โดยลดลงเป็นเดือนที่ 9 ติดต่อกัน ผลไม้สดลดลงร้อยละ 4.6 โดยลดลงเป็นเดือนที่ 7 ติดต่อกัน ผลไม้แปรรูปลดลงร้อยละ 5.2 โดยลดลงเป็นเดือนที่ 4 ติดต่อกัน เนื้อสดลดลงร้อยละ 3.3 และข้าวลดลงร้อยละ 3.0 โดยลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 3 เดือน

นอกจากนี้ ยอดค่าใช้จ่ายสำหรับอาหารปรุงสำเร็จลดลงร้อยละ 3.5 โดยลดลงเป็นเดือนที่ 15 ติดต่อกัน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงร้อยละ 11.3 โดยลดลงเป็นเดือนที่ 3 ติดต่อกัน ขณะที่ ยอดค่าใช้จ่ายสำหรับการรับประทานอาหารนอกบ้านเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 โดยเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 13 ติดต่อกัน

ด้านเจ้าหน้าที่ MIC ระบุว่า ผู้บริโภคหลีกเลี่ยงการซื้อผักและสาหร่ายเนื่องจากราคาปรับตัวสูงขึ้นเพราะผลผลิตในประเทศไม่เพียงพอ ส่งผลให้ยอดค่าใช้จ่ายสำหรับอาหารในภาพรวมลดลง อย่างไรก็ตาม ยอดค่าใช้จ่ายสำหรับการรับประทานอาหารนอกบ้านยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ยอดค่าใช้จ่ายในภาพรวมคิดเป็น 289,467 เยน ลดลงร้อยละ 6.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงเป็นเดือนที่ 11 ติดต่อกัน

### ยอดค่าใช้จ่ายสำหรับครัวเรือนที่มีสมาชิกมากกว่า 2 คนขึ้นไปประจำเดือนมกราคม 2567

รายการ	ยอดค่าใช้จ่าย (เยน)	อัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับ เดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ร้อยละ)
ค่าใช้จ่ายภาพรวม	289,467	-6.3
- อาหารภาพรวม	83,399	-2.7
-- ข้าว	1,383	-3.0
-- ขนมปัง	2,813	-1.6
-- อาหารประเภทเส้น	1,623	-6.4
-- อาหารทะเล	5,866	-4.1
-- เนื้อสัตว์	6,735	-3.3
-- เนื้อสัตว์แปรรูป	1,363	-5.2



รายการ	ยอดค่าใช้จ่าย (เยน)	อัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับ เดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ร้อยละ)
-- นม	1,291	-1.6
-- ผลิตภัณฑ์จากนม	1,917	-5.5
-- ไข่ไก่	991	-8.9
-- ผักสด	5,630	-4.8
-- ผลไม้สด	2,821	-4.6
-- ผลไม้แปรรูป	320	-9.1
-- ขนมนม	8,253	-3.0
-- อาหารปรุงสำเร็จ	12,323	-3.5
-- เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	3,022	-11.3
-- รับประทานอาหารนอกบ้าน	15,015	+4.1

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

## 7 ประเทศ/ภูมิภาคยังคงมาตรการจำกัดการนำเข้าอาหารจากญี่ปุ่นภายหลังครบรอบ 13 ปีของอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi (12 มีนาคม 2567)

วันที่ 11 มีนาคมที่ผ่านมาครบรอบ 13 ปีของอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ของบริษัท Tokyo Electric Power Company Holdings (TEPCO) ปัจจุบันยังคงมี 7 ประเทศ/ภูมิภาค เช่น จีน และเกาหลีใต้ ที่ยังคงใช้มาตรการจำกัดการนำเข้าสินค้าอาหารจากประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ ประเทศจีนได้สั่งระงับการนำเข้าสินค้าประมงจากญี่ปุ่นทั้งหมดภายหลังการปล่อยน้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัดลงสู่ทะเลเมื่อปีที่ผ่านมา ด้านรัฐบาลญี่ปุ่นเดินทางเจรจาขอให้มีการยกเลิกมาตรการจำกัดการนำเข้ากับประเทศต่างๆ อย่างต่อเนื่อง แต่การตัดสินใจขึ้นอยู่กับเหตุผลทางการเมือง

หลังเกิดอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฯ ในช่วงแรก มี 55 ประเทศ/ภูมิภาคที่ออกมาตรการจำกัดการนำเข้าสินค้าอาหารของญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม ได้มีการทยอยผ่อนปรนหรือยกเลิกมาตรการดังกล่าว เช่น สหภาพยุโรป (EU) ได้ยกเลิกมาตรการจำกัดการนำเข้าเมื่อเดือนสิงหาคม 2566 ขณะที่ ปัจจุบันมีประเทศ/ภูมิภาคที่ยังคงใช้มาตรการจำกัดการนำเข้าสินค้าจากญี่ปุ่น ได้แก่ จีน ฮองกง มาเก๊า เกาหลีใต้ ไต้หวัน รัสเซีย และเฟรนช์พอลินีเซีย

ในช่วงที่ผ่านมารัฐบาลญี่ปุ่นได้เรียกร้องให้มีการยกเลิกมาตรการจำกัดการนำเข้าโดยใช้หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในการชี้ให้เห็นถึงความปลอดภัยของสินค้าอาหารที่ผลิตในประเทศญี่ปุ่น ด้านเจ้าหน้าที่รัฐบาลญี่ปุ่นระบุว่า การเจรจากับประเทศ/ภูมิภาคที่ยังคงใช้มาตรการดังกล่าวอาจไม่ใช่การเจรจาที่ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ แต่ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้นำเข้าประเทศนั้นๆ

ประเทศจีนซึ่งเป็นประเทศคู่ค้านำเข้าสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารรายใหญ่ที่สุด ระงับการนำเข้าสินค้าอาหารจาก 10 จังหวัดของญี่ปุ่น ยกเว้นเพียงข้าวจากจังหวัด Niigata และภายหลัง



การปล่อยน้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัดลงสู่ทะเล ประเทศจีนได้สั่งห้ามนำเข้าสินค้าประมงของญี่ปุ่นทั้งหมด ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการประมงของญี่ปุ่น

จากข้อมูลของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า ในปี 2566 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่า 1,454,700 ล้านเยน เพิ่มขึ้น 11 ปีติดต่อกัน โดยส่งออกไปประเทศจีน 237,600 ล้านเยน หรือประมาณร้อยละ 20 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรฯ ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม มาตรการห้ามนำเข้าสินค้าประมงจากญี่ปุ่นส่งผลให้การส่งออกหอยเชลล์ได้รับผลกระทบอย่างเห็นได้ชัด และยังส่งผลให้อัตราการขยายตัวชะลอตัว

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

**ญี่ปุ่นตรวจพบไก่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงกรณีที่ 10 ในจังหวัด Hiroshima (13 มีนาคม 2567)**

เมื่อวันที่ 12 มีนาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) แถลงตรวจพบไก่ไขจากฟาร์มในเมือง Kita-Hiroshima จังหวัด Hiroshima ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ซึ่งนับเป็นกรณีแรกของจังหวัดฯ และเป็นกรณีที่ 10 ของญี่ปุ่นในฤดูกาลนี้ ทั้งนี้ จังหวัด Hiroshima ตรวจพบการระบาดของโรค HPAI เป็นปีที่ 4 ติดต่อกัน โดยในวันเดียวกัน จังหวัดฯ ได้เริ่มขั้นตอนการกำจัดไก่ที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มแห่งดังกล่าวประมาณ 80,000 ตัวแล้ว

ภายในพื้นที่รัศมี 3 กิโลเมตรจากฟาร์มฯ ไม่มีฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีกแห่งอื่น ขณะที่ ภายในพื้นที่รัศมี 3 – 10 กิโลเมตร ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่จำกัดการขนย้ายออก มีฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีกอื่น 3 แห่ง เลี้ยงสัตว์ปีกรวม 16 ล้านตัว

จังหวัดฯ เปิดเผยว่า เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2567 เวลา 13.45 น. ได้รับแจ้งจากฟาร์มเลี้ยงไก่แห่งดังกล่าวว่าพบไก่ล้มตายเพิ่มขึ้น ผลการตรวจโรค HPAI อย่างง่ายได้ผลเป็น Positive และได้ยืนยันเป็นไก่ต้องสงสัยติดโรคเมื่อเช้าวันที่ 12 มีนาคมที่ผ่านมา

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

**รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น แถลงนโยบายครั้งแรกต่อที่ประชุมคณะกรรมการการเกษตรฯ (13 มีนาคม 2567)**

เมื่อวันที่ 12 มีนาคมที่ผ่านมา Mr. Tetsushi SAKAMOTO รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) แถลงนโยบายต่อที่ประชุมคณะกรรมการการเกษตร ป่าไม้ และประมง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยระบุถึงปัญหาการนำเข้าอาหารที่ขาดเสถียรภาพและปัญหาการลดลงของจำนวนประชากร พร้อมเน้นย้ำว่า ปัจจุบันนับเป็นช่วงสำคัญของการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการเกษตร และได้กำหนดให้ปีนี้นับเป็นปีศักราชแรกแห่งการปฏิรูปความมั่นคงทางด้านอาหาร นอกจากนี้ จะเดินหน้าแก้ไขกฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง



นับเป็นการแถลงนโยบายครั้งแรกของ Mr. SAKAMOTO ภายหลังจากเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ MAFF เมื่อเดือนธันวาคม 2566 โดย Mr. SAKAMOTO ระบุถึงภารกิจสำคัญของ MAFF ได้แก่ การรักษาความมั่นคงทางด้านอาหารของญี่ปุ่น โดยจะเร่งสร้างพื้นฐานการผลิตอาหารที่มีความมั่นคงและยั่งยืน ทั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นตั้งเป้าปรับปรุงกฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท ในรอบ 25 ปี ซึ่ง Mr. SAKAMOTO กล่าวถึงการรักษาความมั่นคงทางด้านอาหารว่าจะเดินหน้ามาตรการภายใต้ “แนวทางนโยบายยกระดับความมั่นคงทางด้านอาหาร” ซึ่งได้มีการแก้ไขเมื่อเดือนธันวาคมปีที่ผ่านมานี้ มุ่งเน้นการปรับโครงสร้างควบคู่ไปกับการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรของญี่ปุ่นไปยังตลาดต่างประเทศภายหลังจากตลาดภายในประเทศมีขนาดเล็กลง นอกจากนี้ จะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพื้นที่ผลิตให้พร้อมกับการส่งออกและการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาด้านการเกษตร

ขณะเดียวกัน Mr. SAKAMOTO ได้ระบุถึงการทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นอีกหนึ่งสาระสำคัญของการปรับปรุงกฎหมายพื้นฐานฯ โดยประกาศจะให้การรับรองผู้ผลิตและผู้ประกอบการทั่วประเทศภายใต้กฎหมายระบบอาหารสีเขียว พร้อมผลักดันการทำการเกษตรแบบลดภาระต่อสิ่งแวดล้อมให้เป็นหนึ่งในเงื่อนไขในการขอรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

สำหรับการแก้ไขปัญหาจำนวนเกษตรกรลดลง จะเดินหน้าปรับเปลี่ยนโครงสร้างพื้นฐานให้รองรับการแก้ไขปัญหา ควบคู่ไปกับการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่และการรวบรวมพื้นที่ทางการเกษตรผ่านการจัดทำแผนในระดับชุมชน นอกจากนี้ ยังหยิบยกการทำการเกษตรอัจฉริยะซึ่งจะยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร

ในส่วนของนโยบายข้าว จะส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าวสาลี ถั่วเหลือง พืชอาหารสัตว์ ข้าวสำหรับผลิตแป้งข้าวเจ้า และการปรับพื้นที่นาเป็นพื้นที่ไร่ นอกจากนี้ จะทบทวนระบบปรับปรุงที่ดินทางการเกษตรเพื่อยกระดับการบริหารจัดการพื้นที่และสิ่งก่อสร้างด้านชลประทาน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ  
ประจำกรุงโตเกียว